ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Εταιρεία Δημόσιας Υγείας και Περιβαλλοντικής Υγιεινής

ΤΕΥΧΟΣ 15ο ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019 ISSN 2241-8598

Περιεχόμενα τεύχους:

Επικαιρότητα 2

Νέα και εκδηλώσεις 3

Βιβλιογραφική ενημέρωση 4

Διοικητικό Συμβούλιο ΕΔΥΠΥ:

Πρόεδρος:
Δημήτριος Παπαγιάννης

Αντιπρόεδρος:
Βαρβάρα Μουχτούρη

Γραμματέας:
Μαρία Καμηλαράκη

Ειδικός Γραμματέας:
Νικόλαος Μπιτσόλας

Ταμίας:
Αλέξανδρος Βόντας

Μέλη:
Γεώργιος Ραχιώτης
Χρήστος Χατζηχριστοδούλου

Συντακτική Ομάδα:

Γεώργιος Βαλιάκος
Αλέξανδρος Βόντας
Δημήτριος Γκαγτζής
Φωτεινή Κολοκυθοπούλου
Ελίνα Κωσταρά
Βαρβάρα Μουχτούρη
Δημήτριος Ι. Νικούλης
Αντώνιος Παπαδάκης
Ιωάννα Παπαθανασίου
Γεώργιος Ραχιώτης

Παπακυριαζή 22, Λάρισα
Τηλ: 2410 565007
email: info@edypy.gr www.edypy.gr

Αγαπητοί αναγνώστες,

Σας καλωσορίζουμε στο 15° τεύχος του ηλεκτρονικού δελτίου της ΕΔΥΠΥ.

Στο τεύχος αυτό παρουσιάζουμε την πρώτη καταγραφή μετάδοσης μέσω διαβιβαστών του ιού Zika στην Ευρώπη από το κουνούπι Aedes albopictus όπως αυτή καταγράφηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC). Ο νέος αντικαπνιστικός νόμος μας δίνει την ευκαιρία να θυμηθούμε που υπάρχουν ιατρεία διακοπής καπνίσματος στη Θεσσαλία και με χαρά σας παραθέτουμε βίντεο από συνέντευξη του κ. Γουργουλιάνη (Καθηγητής Πνευμονολογίας, Τομέας Παθολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας). Η πορεία της εξέλιξης της εποχικής γρίπης στην Ευρώπη αλλά και στην Ελλάδα παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και μπορείτε να διαβάσετε για τα τελευταία δεδομένα επιδημιολογικής επιτήρησης καθώς και την εγκύκλιο για τον αντιγριπικό εμβολιασμό στις ιστοσελίδες που παραθέτουμε. Παρουσιάζεται επίσης το πρόγραμμα για υγειονομικό έλεγχο προσφύγων που εφαρμόζεται από την 5η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας. Μην παραλείψετε να διαβάσετε τα νεοτέρα της βιβλιογραφίας με δυο μελέτες που αφορούν στη διαχείριση νοσοκομειακών αποβλήτων και στη συσχέτιση της ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος με τις επιδόσεις σε δοκιμασίες γνωστικής λειτουργίας σε υπαλλήλους γραφείων.

Το ενημερωτικό δελτίο είναι μια συλλογική προσπάθεια των μελών της ΕΔΥΠΥ. Θα χαρούμε να δημοσιεύσουμε και δικές σας συμμετοχές στα επόμενα τεύχη του Ενημερωτικού Δελτίου ή να ακούσουμε τις προτάσεις σας για τυχόν βελτιώσεις. Για να αποστείλετε άρθρα και επιστολές παρακαλούμε επικοινωνήστε στο info@edypy.gr

Καλή ανάγνωση!

Ελίνα Κωσταρά

Χημικός Περιβάλλοντος, Technical Officer EU HEALTHY GATEWAYS Joint Action,
MSc Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή,
MSc Sustainable Environmental Management

Θα χαρούμε να δημοσιεύσουμε και δικές σας συμμετοχές στα επόμενα τεύχη του Ενημερωτικού Δελτίου ή να ακούσουμε τις προτάσεις σας για τυχόν βελτιώσεις.

Για να αποστείλετε άρθρα και επιστολές παρακαλούμε επικοινωνήστε στο info@edypy.gr

Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε το Ενημερωτικό Δελτίο παρακαλούμε πατήστε εδώ.

Για πληροφορίες για την εγγραφή στην ΕΔΥΠΥ επισκεφτείτε την ιστοσελίδα http://www.edypy.gr/site/el/neameli.html

Επικαιρότητα

Ιός Zika - Κρούσματα εγχώριας μετάδοσης στη Γαλλία

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) αναφέρει ότι στις 30 Οκτωβρίου έγινε αναφορά από τις Γαλλικές αρμόδιες αρχές για τρίτο αυτόχθονο κρούσμα στην πόλη Ιέρ (Hyères) της Γαλλίας το οποίο δεν είχε ταξιδιωτικό ιστορικό σε ενδημική χώρα για τον ιό Zika.
Το τρίτο αυτό περιστατικό εντοπίστηκε μέσω ενεργητικής αναζήτησης κρουσμάτων και διαμένει σε κοντινή περιοχή με τα δυο πρώτα κρούσματα. Και τα τρία κρούσματα έχουν αναρρώσει πλήρως.
Το νέο αυτό κρούσμα επιβεβαιώνει την αυτόχθονη μετάδοση του ιού στην πόλη Ιέρ της Γαλλίας.

Τα μέτρα πρόληψης που εφαρμόστηκαν από τις Γαλλικές αρχές περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης για τον πιθανό εντοπισμό και άλλων περιστατικών,
- εντομολογική επιτήρηση στις περιοχές που καταγράφηκαν τα κρούσματα,
- εφαρμογή μέτρων ελέγχου του διαβιβαστή στην περιοχή,
- ενημέρωση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού της περιοχής,
- ενημέρωση των πολιτών για τη λήψη μέτρων ατομικής προστασίας και καταστροφής εστιών ανάπτυξης προνυμφών.

Αυτή είναι η πρώτη καταγραφή μετάδοσης μέσω διαβιβαστών του ιού Zika στην Ευρώπη από το κουνούπι Aedes albopictus. Με βάση την έκθεση εκτίμησης κινδύνου του ECDC οι περιβαλλοντικές συνθήκες (χαμηλές θερμοκρασίες) δεν είναι ευνοϊκές για τη διατήρηση της μετάδοσης. **Ο κίνδυνος για το γενικό πληθυσμό αλλά και τις εγκύους παραμένει χαμηλός. Εξαιρετικά χαμηλή είναι επίσης η πιθανότητα ταξιδιώτες στην περιοχή να μολυνθούν, να εισάγουν τον ιό και να ξεκινήσουν εγχώρια μετάδοση στην χώρα κατοικίας τους.**

Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε εδώ.

Εποχική Γρίπη

Το στέλεχος της γρίπης που επικράτησε στη χώρα μας κατά την περίοδο 2018-2019 ήταν ο ιός γρίπης τύπου Α σε ποσοστό 98,7%.
Από την επιδημιολογική επιτήρηση στη χώρα μας η οποία ξεκίνησε την εβδομάδα 40/2019 (30 Σεπτεμβρίου – 06 Οκτωβρίου 2019 προκύπτει ότι η δραστηριότητα βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.
Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε εδώ.

Οδηγίες για την Εποχική Γρίπη 2019-2020–Αντιγριπικός Εμβολιασμός

Ο αποτελεσματικότερος τρόπος πρόληψης είναι ο εμβολιασμός με το αντιγριπικό εμβόλιο, το οποίο, όταν χορηγηθεί σωστά και έγκαιρα, προφυλάσσει από τη μετάδοση του ιού της γρίπης, συμβάλλει στην προστασία από τις σοβαρές επιπλοκές της γρίπης καθώς και κατά επέκταση στη μείωση απουσιών από την εργασία, το σχολείο και κάθε άλλη κοινωνική εκδήλωση.
Διαβάστε την εγκύκλιο εδώ.

Ταξιδιωτική Ιατρική

Στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ θα βρείτε επικαιροποιημένες οδηγίες και προληπτικά μέτρα για τους ταξιδιώτες και λίστα με τις επιδημίες και τα συμβάντα στον κόσμο.
Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε εδώ.

Ιατρεία διακοπής καπνίσματος

Ιατρεία Διακοπής Καπνίσματος διαθέτουν στη Θεσσαλία το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, τα νομαρχιακά νοσοκομεία Καρδίτσας και Τρικάλων και το Κέντρο Υγείας Φαρκαδόνας και στη Στερεά Ελλάδα τα νομαρχιακά νοσοκομεία Λαμίας και Χαλκίδας και το Κέντρο Υγείας Καρπενησίου (πρώην ΠΕΔΥ). Στη Λάρισα, λειτουργεί Ιατρείο Διακοπής Καπνίσματος από το 2002 στο πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας. Δείτε βίντεο και συνέντευξη του κ. Γουργουλιάνη για το ιατρείο εδώ. Στο μέλλον θα δημιουργηθεί και Ιατρείο Διακοπής Καπνίσματος και στο Γενικό Νοσοκομείο της Λάρισας.

Πρόγραμμα για υγειονομικό έλεγχο προσφύγων στην Καρίτσα

Πρόγραμμα πρόληψης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Screening) για τους ενήλικες και τα παιδιά σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης θέτει σε εφαρμογή η 5η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας. Κλιμάκιο επισκέφθηκε τον χώρο προσωρινής φιλοξενίας προσφύγων στην Καρίτσα προκειμένου να εφαρμόσουν το πρόγραμμα. Το πρόγραμμα θα εφαρμοσθεί και σε άλλους προσωρινούς χώρους φιλοξενίας προσφύγων της Υγειονομικής Περιφέρειας. Διαβάστε περισσότερα εδώ και εδώ

Νέα—Εκδηλώσεις

Φόρουμ Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Ιατρικής

Forum of Public Health and Social Medicine

Διαδικτυακά σεμινάρια από το Φόρουμ Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής

Το **FORUM ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ** διοργανώνει **webinar** με θέμα "**Research Integrity**" με ομιλητή τον **Καθηγητή Dr. Maurice Zeegers, Professor of Complex Genetics and Epidemiology, School for Nutrition and Translational Research in Metabolism, Department of Complex Genetics στο Maastricht University της Ολλανδίας**. Το webinar θα διεξαχθεί διαδικτυακά στις **17/12/2019** ημέρα **Τρίτη στις 14:00**.

Healthy GateWays

Διαδικτυακά σεμινάρια από την Ευρωπαϊκή Κοινή Δράση EU HEALTHY GATEWAYS

σε θέματα ετοιμότητας για την αντιμετώπιση συμβάντων δημόσιας υγείας στις Πύλες Εισόδου

Η Κοινή Δράση διοργανώνει διαδικτυακά σεμινάρια σε ζωντανή μετάδοση από διακεκριμένους ομιλητές από την Ευρώπη αλλά και την Αμερική σε θέματα **αντιμετώπισης συμβάντων δημόσιας υγείας στις Πύλες Εισόδου (λιμένες, αεροδρόμια, χερσαίες διαβάσεις).**
Για να λαμβάνετε την πρόσκληση παρακολούθησης καθώς και άλλα νέα της δράσης συμπληρώστε την φόρμα εγγραφής εδώ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Σχολή Επιστημών Υγείας

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Εφαρμοσμένη Δημόσια Υγεία και Περιβαλλοντική Υγιεινή (με κατεύθυνση Ποιότητα και Ασφάλεια Τροφίμων και Υδάτων και Δημόσια Υγεία)» - ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ 2019-2020

Ημερομηνία υποβολής αιτήσεων: Από 9 Σεπτεμβρίου έως 6 Δεκεμβρίου 2019 Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε εδώ

Βιβλιογραφία

Διαχείριση ιατρικών αποβλήτων και εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου.

M. Zamparasa, V.C. Kapsalisb, G.L. Kyriakopoulosc, K.G. Aravossisb, A.E. Kanterakid,A. Vantarakisd, I.K. Kalavrouziotis Sustainable Chemistry and Pharmacy. Volume 13, September 2019, 100163

Για τις ανάγκες της μελέτης αυτής δημιουργήθηκε ένα μοντέλο πολλαπλών κριτηρίων για να εξεταστούν οι υπάρχουσες διαδικασίες, τεχνικές και μέθοδοι για τη διαχείριση μολυσματικών αποβλήτων σε μια μεγάλη νοσοκομειακή μονάδα του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου της Πάτρας στη Δυτική Ελλάδα. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως όσο βελτιώνονται οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης τόσο αυξάνονται τα νοσοκομειακά απόβλητα. Οι ποσότητες των νοσοκομειακών απόβλητων ήταν εντός των ενδεικτικών ορίων υποδεικνύοντας την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών. Η μέθοδος που ακολούθησαν για την αξιολόγηση έδειξε καλά αποτελέσματα κυρίως για θέματα όπως η δέσμευση όσον αφορά τα πρότυπα περιβαλλοντικής πολιτικής και τις διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων αλλά και δυνατότητες βελτίωσης σε θέματα όπως η ευαισθητοποίηση του προσωπικού και η αύξηση της επιλογής φιλικών προς το περιβάλλον προμηθευτών.

Διαβάστε το πλήρες άρθρο εδώ: https://doi.org/10.1016/j.scp.2019.100163

Συσχέτιση της ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος με τις επιδόσεις σε δοκιμασίες γνωστικής λειτουργίας σε υπαλλήλους γραφείων. Μια μελέτη ελεγχόμενης έκθεσης σε «πράσινα» και συμβατικά γραφεία.

Allen JG, MacNaughton P, Satish U, Santanam S, Vallarino J, Spengler JD. 2016. Associations of Cognitive Function Scores with Carbon Dioxide, Ventilation, and Volatile Organic Compound Exposures in Office Workers: A Controlled Exposure Study of Green and Conventional Office Environments. Environ Health Perspect 124:805–812;

Εισαγωγή: Το περιβάλλον των εσωτερικών χώρων παίζει σημαντικό ρόλο στην συνολική ευημερία μας λόγο και του χρόνου διαμονής μας σε κλειστούς χώρους (~90%) αλλά και της ικανότητας των κτηρίων να επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την υγεία μας. Η έλευση του βιώσιμου σχεδιασμού και των στρατηγικών «πράσινων» κτηρίων έφερε στο προσκήνιο ζητήματα σχετικά με συγκεκριμένους παράγοντες των κτηρίων που οδηγούν στη βελτίωση των συνθηκών για την υγεία και την παραγωγικότητα. Σκοπός: Έγινε προσομοίωση των συνθηκών ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος (Indoor Environmental Quality-IEQ) σε «πράσινα» και «συμβατικά» κτήρια και αξιολογήθηκαν οι επιπτώσεις στην επίδοση σε δοκιμασίες γνωστικής λειτουργίας. Μεθοδολογία: Εικοσιτέσσερις συμμετέχοντες πέρασαν 6 ημέρες πλήρες εργασιακού ωραρίου (0900–1700 ώρες) σε περιβαλλοντικά ελεγχόμενο χώρο σε συνθήκες τυφλής δοκιμής. Σε διαφορετικές ημέρες εκτέθηκαν σε συνθήκες ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος αντίστοιχες αυτών που υπάρχουν σε συμβατικά (υψηλές συγκεντρώσεις πτητικών οργανικών ενώσεων) και φιλικά προς το περιβάλλον (πράσινα) (χαμηλές συγκεντρώσεις πτητικών οργανικών ενώσεων) γραφεία στις ΗΠΑ. Επιπλέον προσομοιάστηκαν συνθήκες «πράσινων» κτηρίων με υψηλό ρυθμό αερισμού (ο οποίος χαρακτηρίστηκε ως Πράσινος+) και τεχνητά αυξημένα επίπεδα διοξειδίου του άνθρακα (CO2). Αποτελέσματα: Κατά μέσο όρο οι βαθμοί γνωστικής λειτουργίας ήταν 61% υψηλότεροι στη μία ημέρα παραμονής σε πράσινα κτήρια και 101% για τις 2 ημέρες σε σχέση με τις μέρες παραμονής στα συμβατικά κτήρια ($p < 0.0001$). Οι συγκεντρώσει Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (ΠΟΕ) και διοξειδίου του άνθρακα συσχετίστηκαν ανεξάρτητα με την γνωστική λειτουργία. Συμπεράσματα: Οι επιδόσεις σε δοκιμασίες γνωστικής λειτουργίας ήταν σημαντικά καλύτερες κάτω από συνθήκες των Πράσινων+ κτηρίων σε σχέση με τα συμβατικά κτήρια για όλα τα 9 γνωστικά πεδία. Τα αποτελέσματα της μελέτης έχουν ευρύτερες συνέπειες διότι η μελέτη σχεδιάστηκε για να αντικατοπτρίζει συνθήκες που συναντώνται συχνά σε πολλούς εσωτερικούς χώρους.

Διαβάστε το πλήρες άρθρο εδώ: https://ehp.niehs.nih.gov/doi/10.1289/ehp.1510037

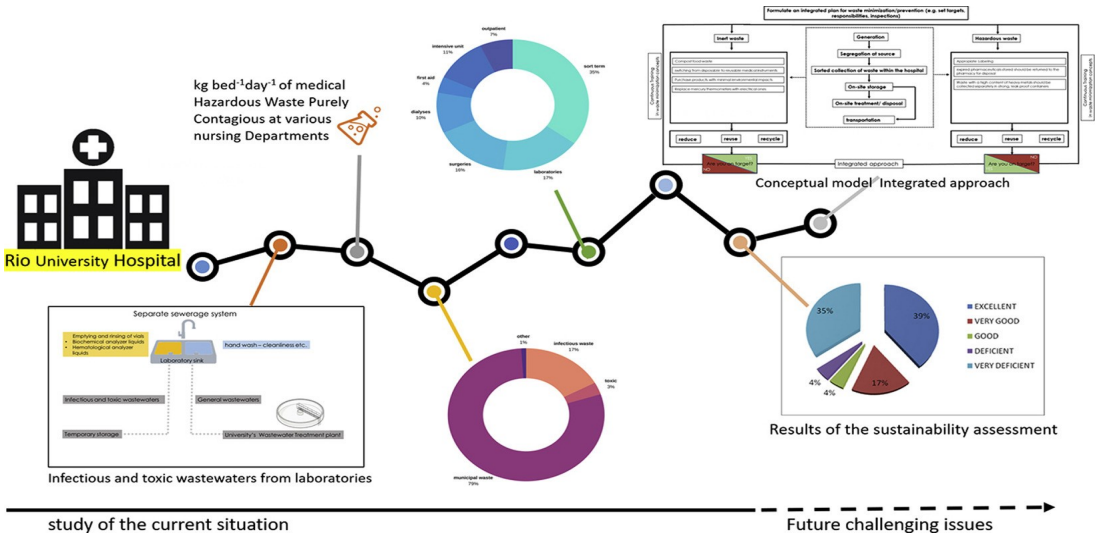

Graphical Abstract: M. Zamparasa, V.C. Kapsalisb, G.L. Kyriakopoulosc, K.G. Aravossisb, A.E. Kanterakid,A. Vantarakisd, I.K. Kalavrouziotis. Medical waste management and environmental assessment in the Rio University Hospital, Western Greece Sustainable Chemistry and Pharmacy. Volume 13, September 2019, 100163

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΛΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΓΕΩΝΕΛΛΑ

⇒ **Πρόληψη της νόσου των λεγεωναρίων** ***(31/7/2019)***

⇒ **Προστασία της δημόσιας υγείας μέσω ασφαλούς λειτουργίας δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών-Εγκύκλιος** ***(02/08/2019)***